

DIS

DIS Tahkim kurallari 98

TAHKİM SÖZLEŞMESİ

Alman Tahkim Kurumu (DIS), sözleşmelerinde DIS-Tahkimine atıf yapmak isteyen taraflara aşağıda yer alan tahkim sözleşmesini esas almalarını tavsiye etmektedir.

"İşbu (...sözleşmenin tasviri...) Sözleşmesine ilişkin veya sözleşmenin geçerliliği ile ilgili olarak ortaya çıkan uyuşmazlıklar, olağan yargı yollarına gidilmeksizin Alman Tahkim Kurumu (DIS) Tahkim Kuralları uyarınca kesin olarak karara bağlanacaktır."

Tahkim sözleşmesine aşağıdaki eklemelerin yapılması tavsiye olunmaktadır:

- Tahkim yargılamasının yeri ...
- Hakem heyetini oluşturacak hakem sayısı ...
- Uygulanacak maddi hukuk ...
- Tahkim yargılamasının dili ...

Deutsche Institution für Schiedsgerichtsbarkeit e.V. (DIS)

Alman Tahkim Kurumu
Beethovenstrasse 5 - 13
50674 Köln (Cologne)
Tel.: +49 221 28 55 20
Fax: +49 221 28 55 22 22
e-mail: dis@dis-arb.de
<http://www.dis-arb.de>

TAHKİM**ALMAN TAHKİM KURUMU****KURALLARI**

YÜRÜRLÜK TARİHİ:
1.7.1998

GEÇERLİLİK TARİHİ:
1.1.2005

TAHKİM KURALLARI
ALMAN TAHKİM KURUMU

(Deutsche Institution für Schiedsgerichtsbarkeit e. V. (DIS))
(Yürürlük tarihi: 1.7.1998)

Madde 1
Uygulama Alanı

- 1.1 Bu tahkim kuralları, tarafların aralarındaki uyuşmazlıkların, hakemler eliyle DIS–Tahkim Kuralları uyarınca karara bağlanacağını öngördüğü bir tahkim anlaşması aktettiği hallerde uygulanır.
- 1.2 Uygulanacak tahkim kuralları, taraflar aksini kararlaştırmadıkça, tahkim yargılaması başladığında yürürlükte olan tahkim kurallarıdır.

Madde 2
Hakem Seçimi

- 2.1 Les Taraflar, hakem seçiminde ve tayininde serbesttirler.
- 2.2 Taraflar aksini kararlaştırmadıkça, Hakem Heyetinin Başkanı veya tek hakemli bir Hakem Heyetinin hakemi, hukukçu olmak zorundadır.
- 2.3 DIS, kendisine başvuru olduğu takdirde, hakem seçimine yönelik tavsiyede bulunabilir.

Madde 3
Hakemlerin Sayısı

Taraflar aksini kararlaştırmadıkları takdirde Hakem Heyeti üç hakemden oluşur.

Madde 4
Dilekçe ve Eklerinin Sayısı

Bütün dilekçeler ve ekleri, her hakeme, taraflardan her birine ve dilekçe DIS'e sunuluyorsa, DIS'e, en az bir nüsha düşecek sayıda ibraz edilir.

Madde 5
İletiler

- 5.1 Esasa ilişkin talepleri veya davanın geri alımını içeren esas dava dilekçesi ve diğer dilekçeler, iadeli taahhütlü mektupla veya kuryeyle, faksla ya da alındıkları ispatlanabileceği sürece, diğer herhangi bir yolla tebliğ edilir. Diğer bütün yazılı belgeler, başka herhangi bir yolla da gönderilebilirler. Hakem Heyetine iletilen bütün yazılı belgeler ve bilgiler, aynı zamanda diğer tarafa da iletilir.
- 5.2 Tarafların, Hakem Heyetinin veya DIS-Sekreterliği'nin iletileri, alıcı ya da diğer tarafça bildirilmiş olan ve bilinen son adrese gönderilir.

- 5.3 Taraflardan birinin veya belgeleri kabul etme yetkisi bulunan kişinin bulunduğu yer bilinmiyor ise; yazılı iletiler usulüne uygun olarak, iadeli taahhütlü mektupla veya kuryeyle, faksla ya da alındıklarının ispatlanabileceği diğer herhangi bir yolla, son bilinen adrese gönderilseydi, hangi tarihte tebellüğ edilmiş olacak idiyse, o gün alınmış sayılır.
- 5.4 1. maddeye uygun şekilde gönderilen bir dilekçenin başka bir şekilde teslim alınmış olması halinde, ileti en geç fiili alım tarihinde yapılmış sayılır.
- 5.5 Bir tarafın bir dava vekili görevlendirdiği durumda, iletiler bu kişiye yapılır.

Madde 6
Tahkim Yargılamasının Başlangıcı

- 6.1 Davacı, dilekçeyi herhangi bir DIS-Sekreterliği birimine verir. Tahkim yargılaması dilekçenin bu DIS-Sekreterliği birimi tarafından alınmasıyla başlar.
- 6.2 Dilekçede aşağıdaki hususların bulunması şarttır:
- (1) Tarafların ad, soyad ve ünvanları,
 - (2) Belirli bir talep,
 - (3) Dava taleplerinin dayandığı vakıalar ve taleplerin doğumuna neden olan hal ve şartlar hakkındaki bilgiler,
 - (4) Tahkim anlaşmasının bir nüshası,
 - (5) Taraflar kararın tek hakem tarafından verilmesini kararlaştırmamışsa, taraf hakemlerinin tayini.
- 6.3 Dilekçede ayrıca aşağıdaki hususların bulunması gerekmektedir:
- (1) İhtilaf konusu miktara ait bilgi,
 - (2) Taraflar kararın tek hakem tarafından verilmesini kararlaştırmışsa, bu hakemin belirlenmesine yönelik öneriler,
 - (3) Tahkimin yapılacağı yer, yargılama dili ve uygulanacak hukuk hakkında bilgi.
- 6.4 Dilekçe eksik veya dilekçenin nüshaları ya da ekleri mevcut değilse, DIS Sekreterliği, Davacıdan bunların belirli bir sürede tamamlanmasını ister. Eksiklikler belirlenen sürede tamamlandığı takdirde, tahkim yargılamasının bu maddenin birinci bendinin ikinci cümlesi uyarınca başlaması bu durumdan etkilenmez. Aksi takdirde, davacının davasını tekrar açma hakkı saklı kalmak üzere, yargılama sona erer.

Madde 7
Yargılamanın Başlangıcındaki Masraflar

- 7.1 Davacı, davanın açılmasıyla birlikte DIS işlem harcını ve davanın DIS-Sekreterliğine ibraz edilmesi tarihinde yürürlükte olan masraf tabelasına göre (md. 40 fıkra 5 hükmü eki) belirlenecek hakemlik ücretine ilişkin bir ön ödemeyi DIS'e yatırmak zorundadır.
- 7.2 DIS Sekreterliği, Davacıya DIS işlem harcı ve ön ödemeye dair bir fatura gönderir ve eğer henüz ödeme yapılmamışsa ödeme yapması için bir süre tanır. Makul bir uzatıma tabi olabilecek süre içinde ödeme yapılmadığı takdirde, Davacının tekrar dava açma hakkı saklı kalmak üzere, yargılama son bulur.

Madde 8
Dilekçenin Davalıya Gönderilmesi

DIS Sekreterliği dilekçeyi Davalıya gecikmeksizin gönderir. Sekreterlik, gönderme işlemini, 4. maddede belirtilen sayıda dilekçe ve eklerinin, kendisine iletilmiş ve ödemenin de 7. maddeye göre yapılmış olması şartına bağlı kılabılır.

Madde 9
Cevap Dilekçesi

Hakem Heyeti 17. madde uyarınca kurulduktan sonra, Davalıya cevap dilekçesini sunması için belirli bir süre tanır. Bu sürenin belirlenmesinde, dilekçenin Davalı tarafından alındığı tarih makul bir şekilde dikkate alınır.

Madde 10
Karşı Dava

- 10.1 Karşı dava dilekçesi, yine DIS-Sekreterliğine sunulmalıdır. Madde 6 fıkra 1 – 4 hükümleri burada kıyasen uygulanır.
- 10.2 Heyeti karşı davanın kabul edilebilirliği konusunda karar verir.

Madde 11
Karşı Dava Açılmasına Dair Masraflar

- 11.1 Davalı, karşı dava dilekçesinin sunulmasıyla birlikte, yargılamanın başlangıcında yürürlükte bulunan masraf tabelasında belirtilen DIS işlem harcını (md. 40 fıkra 5 hükmü eki) DIS'e ödemesi gerekir.
- 11.2 DIS Sekreterliği, işlem harcı ile ilgili olarak Davalıya bir fatura gönderir ve söz konusu harç henüz ödenmemişse, Davalıya ödeme yapması için bir süre tanır. Makul bir uzatıma tabi olabilecek süre içinde ödeme yapılmadığı takdirde, karşı dava hiç açılmamış sayılır.
- 11.3 DIS Sekreterliği, karşı dava dilekçesini Davacıya ve Hakem Heyetine gecikmeksizin gönderir. Sekreterlik, gönderme işlemini, 4. maddede belirtilen sayıda dilekçe ve ekinin kendisine iletilmiş ve ödemenin de 1. maddeye göre yapılmış olması şartına bağlayabilir.

Madde 12
Üç Hakemli Hakem Heyeti

- 12.1 DIS Sekreterliği dava dilekçesinin tebliği ile birlikte Davalıdan bir hakem tayin etmesini ister. Tayin, dava dilekçesinin Davalının eline geçmesinden itibaren 30 gün içinde yapılmadığı takdirde, Davacı, bunun DIS-Atama Komitesi tarafından yapılmasını talep edebilir. DIS Sekreterliği talep üzerine bu 30 günlük süreyi uzatabilir. Tayin, 30 günlük sürenin aşılması durumunda dahi, Davacının DIS-Atama Komitesi'ne talepte bulunmasından önce yapılmışsa, zamanında yapılmış sayılır.

Taraf, yaptığı atama DIS Sekreterliğine ulaşır ulaşmaz, bu atamayla bağlı olur.

- 12.2 İki hakem, Hakem Heyetinin Başkan'ını tayin eder ve bunu gecikmeksizin DIS Sekreterliğine bildirir. Başkanın tayininde, hakemler, tarafların isteklerini de gözönüne alırlar. DIS Sekreterliğinin bu yöndeki talebinden itibaren 30 günlük süre içinde Başkan'ın tespit edildiğine dair bilgi sekreterliğe ulaşmazsa, taraflardan her biri DIS-Atama Komitesi'nden atama yapmasını talep edebilir. Taraflardan birinin DIS-Atama Komitesi'ne başvurmasından önce yapmış olduğu tayin, 30 günlük sürenin bitiminden sonra yapılmış olsa dahi zamanında yapılmış sayılır.

Madde 13
Davacı ve Davalı Tarafı Birinden Fazla Kişi

- 13.1 Taraflar aksini kararlaştırmadığı sürece, birden çok Davacı, dava dilekçelerinde birlikte bir hakem belirler.
- 13.2 Dilekçede iki ya da daha fazla Davalı yer almışsa, taraflar aksini kararlaştırmadığı sürece bu kişiler, davanın ellerine ulaşmasından itibaren 30 gün içinde birlikte bir hakem belirlerler. Davalıların dilekçeyi farklı zamanlarda aldığı durumda, sürenin başlangıcının hesabı için, dilekçeyi en son alan kişinin teslim alma tarihi esas alınır. Bu süre, DIS Sekreterliğince uzatılabilir. Davalılar bu süre içinde anlaşamazlarsa ve aksini de kararlaştırmamışlarsa, DIS-Atama Komitesi, tarafları da dinledikten sonra, iki hakem atar. Bu durumda, Davacı tarafın hakem tayini DIS-Atama Komitesi'nin yaptığı tayin düşer.
- Taraflarca ya da DIS-Atama Komitesi tarafından tayin edilen iki hakem, Hakem Heyeti Başkanını belirlerler. Madde 12 fıkra 2 hükmü, tek bir tarafın talebi yeterli olmak üzere, burada da uygulanır.
- 13.3 Hakem Heyeti, çok taraflı yargılamanın kabul edilebilirliği konusunda karar verir.

Madde 14
Tek Hakem

Hakem Heyetinin tek hakemden oluştuğu ve tarafların, dava dilekçesinin Davalı tarafından alınmasından itibaren 30 gün içinde söz konusu tek hakem hususunda anlaşamamaları durumunda, taraflardan her biri DIS-Atama Heyeti'nden hakem atamasını talep edebilir.

Madde 15
Tarafsızlık ve Bağımsızlık

Her hakem tarafsız ve bağımsız olmak zorundadır. Hakem, görevini elinden gelen en iyi şekilde, bilgisi ve vicdani kanaati doğrultusunda ifa etmek zorunda olup, hiç kimseden talimat almaz.

Madde 16
Hakemlik Görevinin Kabulü

- 16.1 Hakem olarak tayin edilen kişiler, hakemlik görevini kabul ettiğini ve taraflarca belirlenmiş şartları yerine getireceğini gecikmeksizin DIS Sekreterliğine beyan etmek ve tarafsızlığı ve bağımsızlığıyla ilgili şüphe uyandırabilecek bütün durumları açıkça ortaya koymak zorundadır. DIS Sekreterliği, tarafları bu konularda bilgilendirir.
- 16.2 Hakemin beyanlarından, bağımsızlığı ve tarafsızlığıyla ilgili veya taraflarca kararlaştırılmış şartları yerine getirdiğine ilişkin şüpheye yol açabilecek bir durum ortaya çıkarsa, DIS Sekreterliği taraflara makul bir süre içerisinde görüş bildirme fırsatını verir.
- 16.3 Hakem, tahkim yargılaması esnasında da kendi tarafsızlığı ve bağımsızlığı hakkında şüphe uyandırabilecek durumları, taraflara ve DIS-Sekreterliği'ne vakit kaybetmeden açıklamak zorundadır.

Madde 17
Hakemlerin Atanması

- 17.1 DIS-Genel Sekreteri, DIS Sekreterliği bir hakemin görevi kabul ettiğine dair beyanı alır almaz, ancak söz konusu hakemin bağımsızlığı ve tarafsızlığıyla ilgili veya taraflarca kararlaştırılmış şartları yerine getirebileceğine dair şüpheye yol açabilecek bir durum ortaya çıkmadığı ya da taraflardan hiçbiri bahsi geçen hakemin atanmasına 16. maddenin 2. fıkrasına göre itiraz etmediği takdirde, belirlenen hakemi atayabilir.
- 17.2 Diğer hallerde, belirlenen hakemin atanmasıyla ilgili kararı DIS-Atama Komitesi verir.
- 17.3 Bütün hakemlerin atanmasıyla birlikte, Hakem Heyeti kurulmuş olur. DIS Sekreterliği, Hakem Heyetinin oluşumundan tarafları haberdar eder.

Madde 18
Hakimin Reddi

- 18.1 Bir hakem ancak, bağımsızlığı ve tarafsızlığıyla ilgili haklı şüphe uyandıran bir durum ortaya çıkması veya taraflarca kararlaştırılmış olan şartları yerine getirememesi durumunda reddedilebilir. Bir taraf, atadığı veya atanmasına etki ettiği hakemi sadece bu atamadan sonra öğrenmiş olduğu nedenlerden dolayı reddedebilir.
- 18.2 Red, 17. maddenin 3. fıkrası uyarınca Hakem Heyetinin oluşumundan veya red sebeplerinin öğrenilmesinden itibaren iki hafta içinde, DIS-Sekreterliği'ne gerekçe gösterilerek bildirilir. DIS-Sekreterliği, reddedilen hakimi ve diğer tarafı redle ilgili olarak bilgilendirir ve onlara makul bir süre içinde açıklama yapma imkanı tanır. Reddedilen hakem, bu süre içerisinde görevi bırakmaz veya diğer taraf reddi kabul etmezse, taraflar aksini kararlaştırmamışlarsa, hakemi reddeden taraf iki hafta içinde Hakem Heyetinden redle ilgili olarak bir karar vermesini talep edebilir.

- 18.3 Diğer taraf, reddi kabul ederse veya hakem red sonrası görevi bırakırsa ya da red talebi kabul edilirse, yedek hakem tespit edilmesi gerekir. Yedek hakemin belirlenmesi ve atanmasında, 12 – 17. maddeler kıyasen uygulanır.

Madde 19
Hakemin görevlerini ifa edememesi

- 19.1 Bir hakem hukuken veya fiilen görevlerini ifa edemiyor veya başka nedenlerden dolayı görevini yerine getirmiyorsa, hakemin çekilmesi ya da tarafların hakemin görevinin sona ermesi konusunda anlaşmaları durumunda, hakemin görevi sona erer. Hakem görevinden çekilmezse veya taraflar hakemin görevinin sona ermesi konusunda anlaşmamışlarsa, taraflardan herbiri yetkili mahkemeden, hakemin görevinin sona ermesiyle ilgili bir karar verilmesini talep edebilir.
- 19.2 Bir hakemin görevi sona ererse, bir yedek hakemin belirlenmesi gerekir. Yedek hakemin belirlenmesi ve atanmasında, 12 – 17. maddeler kıyasen uygulanır.
- 19.3 Bir hakemin 1. fıkrada veya 18. maddenin 2. fıkrasındaki durumlar uyarınca görevden çekilmesi veya bir tarafın hakemin görevine son vermesini kabul ettiği durumlarda bu, 1. fıkrada ya da 18. maddenin 1. fıkrasında bahsi geçen çekilme nedenlerinin kabul edildiği anlamına gelmez.

Madde 20
İhtiyati Tedbirler

- 20.1 Taraflar aksini kararlaştırmadıkları takdirde, Hakem Heyeti bir tarafın talebi üzerine, ihtilaf konusuyla ilgili olarak gerekli gördüğü, geçici veya koruyucu tedbirlere karar verebilir. Hakem Heyeti bu bağlamda tarafların her birinden, söz konusu tedbire uygun bir teminat göstermesini talep edebilir.
- 20.2 Tahkim anlaşması, tarafların, tahkim yargılamasının başlamasından önce veya sonra, tahkim yargılamasına konu ihtilafı ilgili olarak bir devlet mahkemesinden geçici veya koruyucu tedbirler talep etmesine engel teşkil etmez.

Madde 21
Tahkim Yeri

- 21.1 Tahkim yerinin taraflarca kararlaştırılmadığı hallerde, yeri Hakem Heyeti belirler.
- 21.2 Hakem Heyeti, taraflarca aksi kararlaştırılmadığı takdirde, bu maddenin 1. fıkrasını dikkate almaksızın kendisinin uygun gördüğü her yerde duruşma yapmak, tanıkların, bilirkişilerin ya da tarafların ifadelerini almak, kendi üyeleri arasında müzakere yapmak, keşif yapmak veya belgelerin incelenmesi için toplanabilir.

Madde 22
Yargılama Dili

- 22.1 Taraflar tahkim yargılamasında kullanılacak dil veya dilleri kararlaştırabilirler. Böyle bir anlaşma yok ise, dili Hakem Heyeti belirler. Tarafların anlaştığı veya Hakem Heyetinin belirlediği dil, burada aksi öngörülmediği sürece, tarafların yazılı beyanları, duruşmalar, hakem kararları, diğer kararlar ve Hakem Heyetinin diğer bildirimleri için geçerlidir.
- 22.2 Hakem Heyeti, bilirkişi raporları ve diğer yazılı ispat araçlarının, taraflarca kararlaştırılmış veya Hakem Heyeti tarafından belirlenmiş dil ya da dillere yapılmış tercümelere ile birlikte sunulmasına karar verebilir.

Madde 23
Uygulanacak Hukuk

- 23.1 Hakem Heyeti ihtilafı, taraflarca anlaşmazlığın esasına uygulanacağı belirlenmiş bulunan kanun hükümlerine uygun olarak çözer. Belli bir devletin hukukunun ya da hukuk düzeninin seçilmesi, taraflar aksini açıkça kararlaştırmadığı sürece, bu devletin maddi hukukuna ilişkin bir seçim olup, o devletin kanunlar ihtilafı hükümlerini kapsamaz.
- 23.2 Eğer taraflar uygulanacak kanun hükümlerini belirlememişlerse, bu durumda Hakem Heyeti, yargılama konusuyla en yakın irtibat içinde bulunan ülkenin hukukunu uygular.
- 23.3 Hakem Heyeti ancak tarafların açıkça yetkilendirdiği durumlarda, hakkaniyete göre veya dostane aracı olarak karar verebilir. Bu yetki, Hakem Heyeti nihai kararını verene kadar verilebilir.
- 23.4 Hakem Heyeti, bütün hallerde sözleşmenin hükümlerine uygun karar verir ve mevcut ticari teamülleri de göz önüne alır.

Madde 24
Usul Kuralları

- 24.1 Tahkim yargılamasına, tahkim yerindeki emredici tahkim kuralları, işbu tahkim kuralları ve tarafların diğer anlaşmaları uygulanır. Bunların dışındaki hallerde Hakem Heyeti, yargılama usulünü serbestçe takdir eder.
- 24.2 Hakem Heyeti, tarafların bütün önemli vakıaları tamamen açıklamasını ve konuyla ilgili dilekçeler vermesini temin eder.
- 24.3 Yargılamayı, başkanlık eden hakem yönetir.
- 24.4 Diğer mahkeme üyelerinin, Başkanı yetkilendirmesi durumunda, Başkan sair yargılama sorunlarını, kendi başına çözebilir.

Madde 25
Hakem Heyeti İçin Ön Ödeme

Hakem Heyeti, yargılamanın devamını, Hakem Heyetinin tahmini giderleri tutarında bir ön ödemenin yapılması şartına bağlayabilir. Bu tutarı, Davacı ve Davalı tarafların herbirinden yarı yarıya talep eder. Ön ödeme olarak hakemlerin tam ücreti ve öngörülen katma değer

vergisi masrafları kararlaştırılabilir. Davacıya düşen ön ödemeden, 7. maddenin 1. fıkrasına göre DIS'e yapılan geçici ön ödeme mahsup edilir.

Madde 26
Adil Yargılama

- 26.1 Taraflara eşit şekilde davranılır. Taraflardan herbiri yargılamanın her safhasında iddiada bulunabilir ve savunmasını yapabilir. Taraflar, her duruşmadan ve hakemlerin delil toplama amaçlı her buluşmasından zamanında haberdar edilir. Taraflar kendilerini temsil ettirebilir.
- 26.2 Taraflardan birince Hakem Heyetine sunulan tüm dilekçeler, yazılı belgeler ve diğer bildirimlerden diğer taraf haberdar edilir. Hakem Heyetinin kararını verirken dayanabileceği bilirkişi raporları ve diğer yazılı ispat araçlarından iki taraf da haberdar edilir.

Madde 27
Olayların Araştırılması

- 27.1 Hakem Heyeti esaslı teşkil eden olayı araştırmak zorundadır. Bunun için kendi takdirinde olmak üzere taleplerde bulunabilir; özellikle tanıkların ve bilirkişilerin ifadelerini alabilir ve belgelerin sunulmasını emredebilir. Hakem Heyeti, tarafların delil dilekçeleriyle bağlı değildir.
- 27.2 Hakem Heyeti taraflar aksini kararlaştırmadığı takdirde, kendisi tarafından belirlenmiş konulara ilişkin bir bilirkişi raporunu yazması için, bir veya birden fazla bilirkişi tayin edebilir. Ayrıca her bir tarafın, bilirkişiye tüm işe yarar bilgileri veya önemli dilekçeleri ya da şeyleri incelenmesi için sunmasını veya ulaştırılabilir kılmasını talep edebilir.
- 27.3 Taraflar aksini kararlaştırmadığı takdirde bilirkişi, yazılı veya sözlü raporunu sunmasından sonra, taraflardan birinin talebi veya Hakem Heyetinin gerekli görmesi üzerine, duruşmaya katılmak zorundadır. Taraflar duruşmada bilirkişiye sorular yöneltebilir ve kendilerince gösterilen bilirkişilerin ihtilaf konularına dair ifade vermesini sağlayabilir.

Madde 28
Duruşma

Tarafların bu hususta anlaşması saklı kalmak üzere, Hakem Heyeti, tahkim yargılamasının duruşmalı mı yoksa dilekçeler ve diğer belgelere dayalı olarak mı yapılacağına karar verir. Taraflar duruşma yapılmasından feragat etmemişlerse, bir tarafın talebi üzerine, Hakem Heyeti duruşmayı yargılamanın uygun bir safhasında yapar.

Madde 29
Duruşma Tutanağı

Her duruşmayla ilgili olarak bir tutanak tanzim edilir. Bu tutanak, Başkan tarafından imzalanır. Taraflar, bu tutanağın bir nüshasını alırlar.

Madde 30
Bir Tarafın Katılmaması

- 30.1 Davalının dava dilekçesini, 9. maddede öngörülen süre içinde cevap vermemesi durumunda, Hakem Heyeti bunu, davacının iddialarının ikrarı olarak görmeksizin, yargılamaya devam edebilir.
- 30.2 Bir taraf usulüne uygun bir davete rağmen duruşma için Hakem Heyeti huzuruna çıkmayı veya verilmiş bir mehil içerisinde delillerini sunmayı ihmal ederse, Hakem Heyeti yargılamaya devam eder ve kararını elindeki bilgilere göre verir.
- 30.3 Yok olma durumunun Hakem Heyetini ikna edecek yeterli bir mazereti bulunuyorsa, bu yokluk dikkate alınmaz. Bunun dışında, taraflar katılmamanın sonuçlarına ilişkin farklı bir usul kararlaştırabilirler.

Madde 31
Yargılama Sürecinin Sonlandırılması

Hakem Heyeti, tarafların iddialarını sunmaları için yeterli fırsatları olduğu hususunda tatmin olur olmaz, bir süre belirleyebilir ve bu sürenin sona ermesiyle, tarafların iddiaları ile bunlara ait yeni sunuşlarını reddedebilir.

Madde 32
Sulh

- 32.1. Hakem Heyeti yargılamanın her safhasında ihtilafın veya ihtilaflı münferit noktaların sulhen çözümü için özen gösterecektir.
- 32.2 Tahkim yargılaması sırasında tarafların sulh olmaları halinde, Hakem Heyeti yargılamayı sonlandırır. Tarafların talebi üzerine Hakem Heyeti, sulhün içeriği kamu düzeniyle çatışmadığı sürece, sulhü bir hakem kararı şeklinde yazılı olarak tespit eder.
- 32.3 Üzerinde anlaşılmış bir metne sahip hakem kararı, 34. maddeye uygun olarak ve hakem kararı olduğu açıkça şerh edilerek ilan edilir. Böyle bir hakem kararı, esasa ilişkin olarak diğer hakem kararlarıyla aynı etkiye sahiptir.

Madde 33
Hakem Kararının Verilmesi

- 33.1 Hakem Heyeti yargılamayı hızla yürütür ve makul bir sürede karar verir.
- 33.2 Hakem Heyeti kararını verirken tarafların talepleriyle bağlıdır.
- 33.3 Taraflar aksini kararlaştırmadığı takdirde, birden fazla hakemli tahkim yargılamalarında Hakem Heyetinin her kararı oy çokluğuyla alınır.
- 33.4 Bir hakemin oylamada yer almayı reddetmesi durumunda, taraflar aksini kararlaştırmadığı sürece, geri kalan hakemler o hakem olmaksızın karar verebilir. Söz konusu hakemler oy çokluğuyla karar alır. Hakemler oylamaya katılmayı reddeden hakem olmaksızın nihai karar verme niyetlerini, taraflara önceden bildirir. Taraflar, diğer kararlara ilişkin katılmayı red hususunda ise sonradan bilgilendirilir.

Madde 34
Hakem Kararı

- 34.1 Hakem kararı yazılı olarak verilir ve hakem veya hakemlerce imzalanır. Birden fazla hakemli tahkim yargılamalarında, eksik imza için bir gerekçe gösterildiği sürece, Hakem Heyetinin üye çoğunluğunun imzaları yeterlidir.
- 34.2 Hakem kararının, tahkim yargılamasındaki tarafların tam bir tanımını, bunların hukuki temsilcilerini ve ayrıca kararı veren hakemlerin isimlerini içermesi zorunludur.
- 34.3 Taraflar aksini kararlaştırmadığı sürece veya 32. maddenin 2. fıkrası uyarınca verilmiş bir karar söz konusu olmadıkça, hakem kararının gerekçeli olması zorunludur.
- 34.4 Hakem kararında, kararın verildiği tarih ve 21. maddeye göre belirlenmiş tahkim yeri belirtilir. Hakem kararı bu tarihte ve yerde verilmiş kabul edilir.

Madde 35
Yargılama Giderlerine İlişkin Karar

- 35.1 Hakem Heyeti, taraflar aksini kararlaştırmadığı takdirde, tarafların haklarını korumak için amaca uygun olarak yaptıkları giderler de dahil olmak üzere, hangi tarafın tahkim yargılamasının masraflarını üstleneceğini kararında belirtir.
- 35.2 Prensipten olarak, kaybeden taraf tahkim yargılaması giderlerine katlanır. Hakem Heyeti olayın özelliklerini dikkate alarak, özellikle tarafların davayı kısmen kazanıp, kısmen kaybettiği durumlarda, tarafların kendi giderlerini kendilerinin karşılamasına karar verebilir veya kazanmayla ölçülü olarak giderleri paylaşabilir.
- 35.3 Tahkim yargılaması giderlerinin belirli olduğu hallerde, Hakem Heyeti, tarafların bunu ne ölçüde üstlenecekleri hakkında karar verir. Giderler tesbit edilmemişse veya ancak tahkim yargılamasının sona ermesinden sonra belirlenebilecekse, bunların haklarında ayrı bir karar verilir.
- 35.4 Taraflar giderlere ilişkin olarak herhangi bir anlaşma yapmamışlarsa ve eğer yargılama nihai karar verilmeksizin sonlanmışsa, 1, 2 ve 3. fıkralar bu duruma uygun düşükleri ölçüde uygulanır.

Madde 36
Hakem Kararının İletilmesi

- 36.1 Hakem Heyeti, hakem kararının yeterli sayıda aslını düzenler. DIS Sekreterliğinde saklanması için bir nüsha ve taraflara iletilmesi için de gerekli sayıda nüsha, gecikmeksizin sunulur.
- 36.2 DIS Sekreterliği, taraflardan her birine hakem kararının bir aslını iletir.
- 36.3 Tahkim yargılamasının masrafları Hakem Heyeti ve DIS'e tam olarak ödenene kadar, karar taraflara gönderilmez.

Madde 37
Hakem Kararının Yorumlanması ve Düzeltilmesi

- 37.1 Taraflardan her biri Hakem Heyetinden;
- Hesap, yazı, basım ya da buna benzer hataların düzeltilmesini,
 - Hakem kararının belirli bölümlerinin yorumlanmasını,
 - Tahkim yargılamasında öne sürülen ancak kararda değinilmeyen taleplere ilişkin bir tamamlayıcı karar verilmesini, talep edebilir.
- 37.2 Taraflar başka bir süre kararlaştırmadığı takdirde, talep, hakem kararının alımından itibaren 30 gün içerisinde yapılır. Bir nüsha DIS Sekreterliğine yollanır.
- 37.3 Hakem Heyeti, kararın yorumlanması ve düzeltilmesiyle ilgili olarak 30 gün, tamamlanmasıyla ilgili olarak da 60 gün içerisinde karar verir.
- 37.4 Hakem Heyeti, hakem kararını talep olmaksızın da düzeltebilir.
- 37.5 Hakem kararının düzeltilmesi ve tamamlanmasında 33, 34 ve 36. maddeler uygulanır.

Madde 38
Hakem Kararının Etkisi

Hakem kararı nihaidir ve taraflar arasında kesinleşmiş bir mahkeme kararıyla aynı etkiye sahiptir.

Madde 39
Tahkim Yargılamasının Sona Ermesi

- 39.1 Tahkim yargılaması, nihai hakem kararıyla veya Hakem Heyetinin bu maddenin 2. fıkrası uyarınca vereceği bir kararla ya da DIS Sekreterliği tarafından, bu maddenin 3. fıkrası uyarınca vereceği bir kararla sona erer.
- 39.2 Hakem Heyeti aşağıdaki durumlarda tahkim yargılamasının sona erdiğini bir kararla tespit eder:
1. (1) Davacının davasını geri alması; meğer ki Davalı buna karşı çıkması ve Hakem Heyeti ihtilafın nihai olarak çözümünde Davalının hukuki bir yararı bulunduğunu kabul etmesin ya da
 - (2) Tarafların tahkim yargılamasının sona ermesini kararlaştırmaları halinde veya
 - (3) Tarafların, Hakem Heyetinin bu yönde talebine rağmen tahkim yargılamasına devam etmemeleri veya yargılamanın başka bir nedenden dolayı imkansız hale gelmiş olması durumunda.
- 39.3 Bunun için öngörülen sürede hakem veya yedek hakem belirlenemediği takdirde ve taraflardan hiçbirinin DIS-Atama Komitesi'nden tayin için talepte bulunmaması durumunda, DIS Sekreterliği, tarafları dinledikten sonra, yargılamaya son verebilir.

Madde 40
Tahkim Yargılaması Giderleri

- 40.1 Hakemler, hakem ücretini ve yaptıkları her masrafı kanuni katma değer vergisi ile birlikte alma hakkına sahiptir. Taraflar, Hakem Heyetine karşı yargılama giderlerinden, tarafların birbirlerinden geri ödeme talep etme haklarına hanel gelmeksizin, müteselsilen ve müştereken sorumludurlar.
- 40.2 Hakem ücreti, Hakem Heyeti tarafından takdirene tespit edilen müddeabihin miktarına bağlı olarak belirlenir.
- 40.3 Heyeti, yargılamanın zamanından önce sonuçlanması halinde, yargılamanın durumuna göre ve kendi takdirinde olmak üzere, hakem ücretinde indirimde gidebilir.
- 40.4 DIS, işlem harcını katma değer vergisi ile birlikte alma hakkına sahiptir. Taraflar işlem harcından DIS'e karşı, bir tarafın bu konuda diğer tarafa rücu hakkı saklı kalmak suretiyle müteselsilen ve müştereken sorumludurlar.
- 40.5 Hakem ücretinin ve harçların miktarı, bu tahkim kurallarının bir parçası olan "Ek"e göre hesaplanır.
- 40.6 Bir davada veya karşı davada müddeabihin miktarı henüz belirlenmemişse, DIS ve Hakem Heyetinin takdirine göre, geçici bir işlem harcı miktarı ve avans miktarı belirlenir.

Madde 41
İtiraz Hakkının Kaybı

Bu tahkim kurallarının bir hükmüne veya tahkim yargılamasının kararlaştırılmış başka bir gereğine uyulmamışsa, bu ihlale gecikmeksizin karşı çıkmayan taraf, bunu daha sonra ileri süremez. Tarafın ihlalden haberi olmaması durumunda bu hüküm uygulanmaz.

Madde 42
Hakem Kararının Yayımlanması

Hakem kararının yayımlanması ancak tarafların ve DIS'in yazılı izniyle mümkündür. Durum ne olursa olsun, tarafların, hukuki temsilcilerinin ve hakemlerin isimleri veya tahkim yargılamasına özel diğer bilgilerin yayımlanmasına izin verilemez.

Madde 43
Gizlilik

- 43.1 Taraflar, hakemler ve DIS Sekreterliğinde bir tahkim yargılamasıyla ilgili olan kişiler, tahkim yargılamasının yürütülmesi ve özellikle, katılan taraflar, tanıklar, bilirkişiler ve diğer ispat araçları hakkında herkese karşı tahkimin gizliliğini korumakla yükümlüdürler. Yargılama ile ilgili olanlarca, yargılama sürecine katılması kabul edilen kişilerin gizlilik konusunda yükümlülük altına girmeleri sağlanır.
- 43.2 DIS, yargılama ile ilgili olanların kimlikleri saklı kalmak şartı ile, DIS tahkim yargılamasıyla ilgili bilgileri istatistiksel verilerin toplanması çerçevesinde yayımlayabilir.

**Madde 44
Sorumluluk**

- 44.1 Görevin kasdi olarak ihmal edilmesi hali dışında hakem, verdiği karardan dolayı sorumlu tutulamaz.
- 44.2 Kasıt veya ağır ihmal ile görevlerini ihmal etmedikçe, hakemler, DIS, DIS organları ve üyeleri, tahkim yargılamasına ilişkin diğer tüm fiillerinden veya ihmallerinden dolayı sorumlu tutulamaz.

**Madde 40.5'ek
(Geçerlilik tarihi: 1 Ocak 2005)**

No. 1. İhtilaf tutarı 5.000,00 €'ya kadar ise

Hakem heyeti başkanı veya tek hakemin ücreti 1.365,00 €; her bir yan hakemin ücreti ise 1.050,00 €'dur.

No. 2. İhtilaf tutarı 5.000,00 €'ila 50.000,00 € arasında ise

İhtilaf tutarı (EURO cinsinden)	Hakem heyeti başkanının/Tek hakemin ücreti	Yan hakemin ücreti
6.000,00'e kadar	1.560,00 EURO	1.200,00 EURO
7.000,00'e kadar	1.755,00 EURO	1.350,00 EURO
8.000,00'e kadar	1.950,00 EURO	1.500,00 EURO
9.000,00'e kadar	2.145,00 EURO	1.650,00 EURO
10.000,00'e kadar	2.340,00 EURO	1.800,00 EURO
12.500,00'e kadar	2.535,00 EURO	1.950,00 EURO
15.000,00'e kadar	2.730,00 EURO	2.100,00 EURO
17.500,00'e kadar	2.925,00 EURO	2.250,00 EURO
20.000,00'e kadar	3.120,00 EURO	2.400,00 EURO
22.500,00'e kadar	3.315,00 EURO	2.550,00 EURO
25.000,00'e kadar	3.510,00 EURO	2.700,00 EURO
30.000,00'e kadar	3.705,00 EURO	2.850,00 EURO
35.000,00'e kadar	3.900,00 EURO	3.000,00 EURO
40.000,00'e kadar	4.095,00 EURO	3.150,00 EURO
45.000,00'e kadar	4.290,00 EURO	3.300,00 EURO
50.000,00'e kadar	4.485,00 EURO	3.450,00 EURO

Yan hakemin ücreti daha yüksek uyumsuzluk tutarlarında aşağıdaki gibi hesap edilecektir:

No. 3. İhtilaf tutarı 50.000,00 € ila 500.000,00 € arasında ise

3.450,00 €'ya ilave olarak 50.000,00 €'yu aşan miktarın % 2'si.

No. 4. İhtilaf tutarı 500.000,00 € ila 1.000.000,00 € arasında ise

12.450,00 €'ya ilave olarak 500.000,00 €'yu aşan miktarın % 1,4'ü

No. 5. İhtilaf tutarı 1.000.000,00 € ila 2.000.000,00 € arasında ise

19.450,00 € 'ya ilave olarak 1.000.000,00 €'yu aşan miktarın % 1'i;

No. 6. İhtilaf tutarı 2.000.000,00 € ila 5.000.000,00 € arasında ise

29.450,00 € 'ya ilave olarak 2.000.000,00 €'yu aşan miktarın % 0,5'i;

No. 7. İhtilaf tutarı 5.000.000,00 € ila 10.000.000,00 € arasında ise

44.450,00 € 'ya ilave olarak 5.000.000,00 €'yu aşan miktarın % 0,3'ü;

No. 8. İhtilaf tutarı 10.000.000,00 € ila 50.000.000,00 € arasında ise

59.450,00 € 'ya ilave olarak 10.000.000,00 € 'yu aşan miktarın % 0,1'i;

No. 9. İhtilaf tutarı 50.000.000,00 € ila 100.000.000,00 € arasında ise

99.450,00 € 'ya ilave olarak 50.000.000,00 € 'yu aşan miktarın % 0,06'sı;

No. 10. İhtilaf tutarı 100.000.000,00 €'nun üzerinde ise

129.450,00 € 'ya ilave olarak 100.000.000,00 €'yu aşan miktarın % 0,5'i;

No. 11. Tahkim yargılamasına ikiden fazla tarafın katılıyor olması halinde, bu masraflar çizelgesinde yer alan hakem ücreti tutarları, katılan her fazladan taraf için % 20 artacaktır. Bununla birlikte hakem ücreti, taraf sayısı ne olursa olsun maksimum % 50 artabilir.

No. 12. Karşı davanın açılması halinde DIS-Atama Komitesi, hakem heyetinin talebi üzerine ve tarafları dinledikten sonra, No. 1-11'uyarınca belirlenen hakem ücretlerinin asıl dava ve karşı davaya ait ihtilafın beher tutarı için yeniden hesap edilmesine karar verebilir.

No. 13. Davanın hukuki bakımdan özel bir zorluk veya ciddi bir karmaşıklık içermesi halinde, DIS-Atama Komitesi, hakem heyetinin talebi üzerine ve tarafları dinledikten sonra, harcanan zamanı da göz önüne alarak No. 1-12'uyarınca belirlenen hakem ücretlerinin makul bir biçimde ancak % 50'den fazla olmayacak şekilde artırılmasına karar verebilir.

No. 14. Madde 20 uyarınca geçici veya koruyucu tedbirler alması için Hakem Heyetine bir başvuruda bulunmuş olması halinde hakem ücreti, başvurunun yapıldığı tarihten itibaren % 30 oranında artacaktır.

No. 15. Hakem heyeti başkanının veya tek hakemin ücreti, No.3-14'de yer alan ücretlerin % 30 fazlası olarak hesaplanacaktır.

No. 16. Madde 40 fıkra 1 uyarınca ödenecek hakem masrafları, Alman Tahkim Kurumu tarafından düzenlenen ve davanın açıldığı tarihte yürürlükte olan yönergeler uyarınca hesap edilecektir.

No. 17. Davanın açılması ile birlikte DIS Sekreterliği tarafından Madde 7 fıkra 1 uyarınca davacı taraftan hakem heyeti için alınan geçici ön ödeme, yukarıdaki tabelada belirlenen yan hakem ücretine denk olacaktır.

No. 18. DIS-İşlem harcı; 50.000,00 €ya kadarki ihtilaf tutarlarında, bu tutarın % 2'si; ihtilaf tutarının 50.000,00 € ila 1.000.000,00 € olması halinde 1.000,00 €'ya ilave olarak 50.000,00 €'yu aşan miktarın % 1'i ve ihtilaf tutarın 1.000.000,00 €'u aşması halinde 10.500,00 €'ya ilave olarak 1.000.000,00 €'yu aşan miktarın % 0,5'i olarak hesaplanacaktır. DIS-İşlem harcı, 350,00 €'dan az ve 25.000,00 €'dan fazla olamaz.

Karşı davanın açılması halinde, asıl davanın ve karşı davanın ihtilaf tutarları toplanarak işlem harcı hesaplanacaktır. DIS-İşlem harcının karşı dava için hesaplanmasında, asıl dava için eklenen DIS-İşlem harcı mahsup edilmiş toplam ihtilaf tutarı esas alınacaktır.

Karşı dava için alınacak işlem harcı 350,00 €'dan az olamaz. Asıl dava ve karşı dava için alınacak DIS-İşlem harcı tutarı 37.500,00 €'yu aşamaz.

Tahkim yargılamasına **ikiden fazla tarafın** katılıyor olması halinde, bu masraflar çizelgesinde yer alan işlem harcı tutarları, katılan her fazladan taraf için % 20 artacaktır. Bununla birlikte işlem harcı taraf sayısı ne olursa olsun 37.500,00 €'yu aşmayacaktır.

No. 19. Tahkim davasının, karşı davanın ve sair dilekçenin Alman Tahkim Kurumuna (DIS) Almanca, İngilizce veya Fransızca'dan **başka bir dilde** ibrazı halinde DIS bu yazıyı, masrafları No. 18'te yer alan işlem harcına ek olarak alınacak şekilde tercüme ettirme hakkını haizdir.

DIS-Atama Komitesi (DIS-Ernennungsausschuss)

Alman Tahkim Kurumu Ana Tüzüğü
Madde 14

- (1) "Atama komitesi" üç adet asil üyeden ve üç adet yedek üyeden oluşmaktadır. Üyeler kurul tarafından ve kurul başkanının görüşü alınarak iki yıl süre ile atanmaktadır. Üyelerin tekrar atanması mümkündür. Görevi ifada herhangi bir engel çıkması halinde engellenen asıl üyenin yerini, yedek üyeler alfabetik sırayla alacaktır.
- (2) "Atama komitesi", yönetimin tavsiyelerine uygun olarak hakemleri veya arabulucuları ve yedeklerini seçmeye yetkilidir.
- (3) "Atama komitesi" bunun gibi hakemleri ve kararlaştırılan tahkim kurallarında öngörülmüş olması halinde ara bulucuları görevden almaya yetkilidir.
- (4) "Atama komitesi"ne bunun dışında görevler de verilebilir.
- (5) "Atama komitesi" talimatlarla bağlı değildir. Komitenin işi gizli bir karakter taşımaktadır. Kararlar basit çoğunlukla alınır. Karar alma kural olarak yazılı usule tabidir.
- (6) Alman Tahkim Kurumu'na bağlı olarak cereyan eden bir tahkim yargılamasında herhangi bir şekilde yer almış olan "Atama komitesi" üyeleri, bu yargılamaya konu olan kararlara herhangi bir etki edemezler. Aynı şekilde "Atama komitesi" üyeleri hiçbir şekilde hakem olarak atanamazlar.
- (7) Yönetim, fıkra 2 uyarınca yaptığı tavsiyelerde talimatlarla bağlı değildir.

DIS

Deutsche Institution für Schiedsgerichtsbarkeit e.V.
German Arbitration Institute
www.disarb.org
dis@disarb.org